

S. Sayısı : 46 ya ek

1122 sayılı kanunun 2 nci maddesinde zikredilen ruhî malû- liyetlerden mezkûr kanunun 3 ncü maddesinin tarifata dahil olan şekillerin dördüncü derece üzerinden terfihi icab edip etmeyeceğinin tefsirine dair Başvekâlet tezkeresi hakkında Sıhhat ve içtimaî muavenet encümeni mazbatsı (3/100)

Sıhhat ve içtimaî muavenet encümeni mazbatsı

T. B. M. M.

Sıh. ve İç. Mu. Encümeni

Esas No. 3/100

Karar No. 6

15 - I - 1940

Yüksek Reisliğe

1122 sayılı kanunun ikinci maddesinde zikredilen ruhî malûliyetlerden mezkûr kanunun üçüncü maddesinin tarifata dahil olan şekillerin dördüncü derece üzerinden terfihi icab edip etmeyeceğinin tefsiri hakkında Millî Müdafaa vekillüğinden yazılan tezkerenin sureti ilişik olarak gönderildiğine ve işin tefsir yolu ile neticelendirilmesine dair olup; Dahilî nizamnamenin 28 nci maddesine tevfikân Bütçe encümeni tarafından Sıhhat ve içtimaî muavenet encümeninin mütaleasının alınmasına lüzum gösterilmesi üzerine encümenimize havale buyurulan Başvekâletin 15 - V - 1939 tarih ve 6/2484 numaralı tezkeresi ve Millî Müdafaa encümeninin mazbatsı Millî Müdafaa vekillüğinden gönderilen Sıhhiye dairesi reisi hazır olduğu halde mütalea ve tedkik olunmuş ve mezkûr kanunun üçüncü maddesinde (şahsın harekâtını mühim derecede sekte eden fakat muine ihtiyaç göstermeyen ruhî ve asabî malûliyetler) şeklindeki tarif ve tasrihte (ruhî), (asabî) kelimeleri arasında (ve) fasılasının mevcudiyeti delâletile asabî malûliyetlerden başkaca ruhî malûliyetlerin de bulunacağı, isimleri sayılmış bulunan bazı asabî malûliyetlerden başka diğer bir kısım asabî malûliyetler ile beraber ruhî malûliyetler isimlerinin sayılmamasında kanundaki sarahatin kâfi görülerek mütehasıs raporlarına bırakılmış olacağı, yukarıda mutarize içerisinde arz-

dilen tarifatin kanunun ikinci maddesinde yazılı ağır vakayie aid tarifât eşkâli hafifesine tevafuk eyleyeceği ve keyfiyetin mütehasısı bulunan sıhhiye heyetlerinden alınacak raporda tasrih edileceğinin müteamil ve meşrut bulunacağı ve bu suretle de üçüncü madde şümulü dahiline gireceği, bu gibilerin dördüncü derece üzerinden terfihlerinin muvafık olacağı hakkındaki mütalea ve karar havalesi mucibince Bütçe encümenine tevdi edilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştu.

Bütçe encümeni mazbatsında tekaüd ve terfihi icab edenlerin maaş muamelelerinin salâhiyetli sıhhiye heyetleri raporlarına istinaden yapıldığı ve o suretle tescil olunduğu ve şimdiye kadar Divanı muhasebatla da ihtilâflı bir mesele tahaddüs etmediği, gerek Millî Müdafaa ve gerek Sıhhat ve içtimaî muavenet encümenlerinin bu mevzudaki noktai nazarlarının esas itibarile varid ve musib olduğu tasrih kılınırdktan sonra keyfiyetin tefsir yolu ile halli mümkün olmayıp vuzuhu ifade ve tatbikatta hiç bir tereddüd ve ihtilâfa mahal bırakmamak kasdile ve üçüncü maddenin tadili suretile istenilen hususun temininin muvafık olacağı kararına varıldığı görülmekte ve buna göre lâyihai kanuniyesi tanzim edilerek Umumî Heyetin tasvibine arz edilmek üzere doğruca Riyaset makamına takdim edilmiş bulunmaktadır.

27 - XII - 1939 günü Meclis ruznamesine alınmış bulunan mezkûr kanun lâyihası Heyeti Umumiyyede müzakereye konulduğu sırada usul ve mevzuata tevfikân bir defa da salâhiyetli encümen tarafından tedkik edilmesi hususunda azadan birinin vaki teklifi ve Sıhhat ve muavenet encümenince kendilerine havale buyurulması hususunda Yüksek Riyasete arzedilen talep ve rica üzerine ikinci defa Encümenimize gelen lâyihai kanuniye ve esbabı mucibe mazbataları Millî Müdafaa vekâleti sıhhiye dairesi reisi hazır olduğu halde tekrar tedkik olundu.

Encümen heyeti; tefsiri talep edilen madde kanuniyeye aid evvelki tedkik ve mütaleat ile Millî Müdafaa ve Bütçe encümenlerinin kanaat ve mütalealarının tevafukunu gözönüne almış ve muahharan Bütçe encümeni tarafından tavzih yolu ile yapılmış lâyihai kanuniyede de esas itibarile fikir ve kanaat intibakını müşahade eylemiş olmakla lâyihanın müzakeresine geçilmesine karar vermiştir.

1122 numaralı kanunun üçüncü maddesi 551 numaralı kanunun 11 nci maddesine merbut cedveldeki dördüncü derecenin 19 ve 24 numaralı fıkralarını ve beşinci derecenin 30, 31, 32, 33 numaralı fıkralarını tevhidten tadil eylediğine ve yeniden teklif edilen kanun lâyihası 1122 numaralı kanunun 3 ncu maddesi yerini tutacağına göre bu fıkraların tadili keyfiyetinin tasrihi ve lâyihaya yazılması lüzumlu görülmüştür.

Fıkra fıkra tedkik edilen lâyihanın müzakeresinde (üç seneden fazla eyilik fasılası gösteren cinneti manyayi inhitati) hastalığma müptelâ olanların dördüncü dereceden gösterilmiş bulunan tekaüd ve terfiyelerinin birinci derecede kalması hususunda encümende vaki teklifin etraflıca tedkikinde; pek çok hastalıkların ağır ve gayri kabili tedavi ve şifa şekilleri yanında kabili tedavi ve şifa hafif şekilleri de bulunduğu gibi bu hastalığın da kanunun ikinci maddesinde zikrolunan ve bidayette birinci dereceden tekaüd ve ter-

fihe tâbi tutulan ağır ve gayrikabili tedavi ve şifa seklinden maâda Hükûmetin de tafsil ve beyanı ile Bütçe encümeni tarafından tanzim ve teklif edilen lâyihada yer almış bulunan ve dördüncü dereceden tekaüd ve terfihe tâbi tutulması icab eden hafif şekilleri olduğu ve esasen hastalığın eşkâli hafifesinin heceden sonra ekseriya zekâda bir kusur ve tegayyur bırakmadığı malûm bulunması itibarile bu hastalığa müptelâ olanların başlangıçta herhangi bir mağduriyetine meydan bırakılmaması için evvel emirde ikinci madde hükmüne tevfikân birinci dereceden tekaüd ve terfiyelerinin icrası ve ancak növbet zail olduktan sonra, üç seneden fazla eyilik fasılası gösterenlerin; yardımcıya muhtaç olmadıkları, salâhiyetli sıhhi heyetler tarafından tasdik edildiği takdirde tekaüd ve terfiye derecelerinin dördüncüye indirilmesi ve fakat hastalığın ağır ve gayri kabili tedavi şekle inkilâb edeceğine delâlet edecek bir növbet tekerrürü halinde ise derecesinin daimî olarak birinciye çıkarılması kararına büyük bir ekseriyetle varılmış, gerek bu husus ve gerek diğer bazı değişiklik ve ilâveler ile lâyiha bu esas dairesinde yeniden hazırlanmış ve Umumî Heyetin tasvibine arzedilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulmuştur.

S. İ. M. E. Reisi	M. M.	Kâtib
Ağrı	Gireşun	Edirne
<i>Dr. H. Kural</i>	<i>Dr. H. V. Somyürek</i>	
Antalya	Aydın	Bilecik
<i>Dr. M. Soykam</i>	<i>Dr. Ş. Şener</i>	<i>M. Suner</i>
Burdur	Denizli	Kastamonu
<i>Dr. A. R. Yeşilyurd</i>	<i>Dr. H. Berkman</i>	<i>B. Saltuğ</i>
Kayseri	Kocaeli	
<i>S. Turgan</i>	<i>F. Sorağman</i>	
	Konya	
	Cinneti manyayi inhitatinin maddede zikredilmesine muhalifim	
	<i>Dr. O. Ş. Uludağ</i>	
Manisa	Tekirdağ	Zonguldak
<i>A. Tümer</i>	<i>N. Trak</i>	<i>H. Okan</i>

SİHHAT VE İQTİMAİ MUAVENET
ENCÜMENİNİN TEKLİFİ

*Askerî malûllerin terfihine dair olan 551 sayılı
kanunda tadilât yapan 1122 sayılı kanunun 3
ncü maddesini deęiřtiren kanun lâyihası*

MADDE 1 — 22 haziran 1927 tarih ve 1122 sayılı kanunun üçüncü maddesi aşağıda yazılı şekilde değiştirilmiştir :

« 551 numaralı kanunun 11 nci maddesine merbut cedveldeki dördüncü derecenin 19 ve 24 ncü fıkraları ve beşinci derecenin 30, 31, 32, 33 numaralı fıkraları tevhidten berveğhi âti tadil edilmiştir :

Hazarda bir vazife veya askerî harekât ifası sırasında ve seferde askerî hizmet ve esaret esnasında kendi sunu taksiri olmaksızın her hangi bir sebeble husule gelen, şahsın iqtimâi kabiliyet ve vaziyetini veya fizyolojik harekâtını mühim derecede sekte dar eden fakat yardımcıya ihtiyaç göstermeyen ruhî (şizoit bünye arazının artması; üç seneden fazla iyilik fasılası gösteren cinneti manyayı inhitatî - cinnet nöbeti tekerür ederse malûliyet derecesi daimî olarak birinciye çıkarılır - ; tamamiyle iradeyi selbetmeyen ve ancak hastalığın mühim ve yerleşmiş evsafını taşıyan müzmin psikasteniler; aynı evsafı haiz psikozlar ve ağır psikonevrozlar;

nöbetleri askerî hizmete girdikten sonra tezahür eden esasî saralar) veya asabi (Zatüddimaęii istilâinin gayri müterakki şekli; tasallübü münteşiri dimağî ve nühaî; tasallübü canibii dumuru adalî; nasuru nuha; felci teşenüci; kısmî fakat sık sık gelen veya nisbeten fasıllı olup vücudun mühim bir kısmına yahud bütün vücuda şamî olan jakson saraları ve bu vasıfları haiz arazi saralar, daürraks; ademi intizamı hareketi müterakki; etrafta suişekil tevliid ederek sây kabiliyetini bırakmamış iltihabı âsabi kesire ve bunlara mümasil hissi ve hareki tegayyürat; felci nısrı tulânî veya felci esfeli tam etraftan birini kâmilen veya ikisini kısmen istilâ eden dumuru adalî müterakki) malûliyetlere düğar olanlar, bu malûliyetler bünyevî mahiyette dahi olsalar, dördüncü dereceden tekaüd ve terfih olunurlar».

MADDE 2 — Bu kanun neřri tarihinden mu-teberdir.

MADDE 3 — Bu kanunun hükümlerini icraya Millî müdafaa ve Maliye vekilleri memurdur.